

МАКАШОВ Валерій Валерійович
нач. відділу спортивної роботи
та спортивної інфраструктури міста
управління спорту департаменту
гуманітарної політики
Дніпровської міської ради

РЕГІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ СТРАТЕГІЇ З ОЗДОРОВЧОЇ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ В УКРАЇНІ

Розглядається проблематика моніторингу та оцінювання заходів Національної стратегії з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація» в контексті аспектів управління. Визначається, що державноуправлінська діяльність органів влади всіх рівнів з виконання заходів зазначеної стратегії ґрунтується на засадах міжнародного права, конституційного та нормативно-правового забезпечення. Обґрунтовується, що суспільні відносини у сфері оздоровчої рухової активності в Україні регулюються Конвенціями ООН, керівними настановами ВООЗ для національних урядів, Конституцією України, законами України, урядовими та галузевими нормативно-правовими актами, рішеннями органів місцевої влади та органів місцевого самоврядування. Встановлюється низка особливостей, які сьогодні характеризують аспекти практичного упровадження та реалізації заходів Національної стратегії з оздоровчої рухової активності в Україні на регіональному рівні: 1) участь регіонів у виконанні заходів стратегії має неконсолідований характер; 2) в окремих регіонах відсутня кореляція між змістом планів з виконання стратегії та змістом відповідних звітів; 3) на рівні регіонів розвиток фізкультурно-оздоровчої інфраструктури має асиметричний характер; 4) упродовж останніх трьох років відмічається позитивний тренд щодо залучення місцевих адміністрацій до розробки та затвердження регіональних планів з виконання заходів стратегії; 5) за роки реалізації стратегії відкритість органів влади щодо оприлюднення змісту діяльності для представників громадськості має позитивну тенденцію. Послідовна співпраця органів влади з питань реалізації заходів стратегії спостерігається у Вінницькій, Дніпропетровській, Івано-Франківській, Хмельницькій областях.

Ключові слова: національна стратегія, оздоровча рухова активність, моніторинг, органи місцевого самоврядування, правове регулювання.

Постановка проблеми. Експерти ВООЗ називають гіподинамію четвертою причиною передчасної смертності населення в розвинених країнах світу в епоху III тисячоліття (перші три місця – інсульти, інфаркти, злоякісні пухлини). Гіподинамія разом з неправильним харчуванням призводить до розвитку метаболічного синдрому, ожиріння та цукрового діабету. За даними експертів, вже сьогодні пацієнти, які мають зазначені захворювання, потребують виключно стаціонарного лікування. А це значно перевантажує можливості медичної інфраструктури в кожній країні. Тому експерти ВООЗ розробили стратегію з оздоровчої рухової активності як керівні принципи для національних урядів з метою профілактики стрімкого поширення керованих поведінкових хвороб. Тож оздоровча рухова активність у сучасному світі є трендом міжнародної політики у сфері медицини та економіки, освіти та спорту, а також у багатьох інших галузях суспільного виробництва, адже її основою є протекція збереження здоров'я трудових ресурсів та активного й здорового довголіття. За таких умов головними принципами державної політики у сфері оздоровчої рухової активності є: відповідальність держави за стан індивідуального й громадського здоров'я; міжгалузевий комплексний підхід в державному управлінні; урахування

різнопланових детермінант здоров'я; доступність та універсальність послуг з оздоровчої рухової активності, що формують основи здоров'я людини; оперативність і гнучкість у реагуванні на потреби та виклики політики оздоровчо-рухової активності; активізація участі органів влади та широких верств населення у виконанні Національної та регіональних стратегій і планів рухової активності, а також наявність моніторингу та громадського контролю за реалізацією державної політики за цим напрямом.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика формування здорового способу життя є об'єктом дослідження багатьох науковців. Серед зарубіжних досліджень на особливу увагу заслуговує наукова праця «Національні рекомендації щодо фізичної активності: систематичний огляд та аналіз ситуації в європейських країнах» [7]. Дослідники встановили, що майже у половині із 37 країн Європейського регіону відсутні національні рекомендації з фізичної активності, наприклад для осіб похилого віку, що значно підсилює гіподинамію та ризик передчасної смертності. У вітчизняному науковому просторі аспекти збереження здоров'я та рухової активності досліджували представники медичної науки (М. Амосов, Н. Артамонова, А. Леонтєва, Ю. Лісцин та ін.), психологи (В. Братусь, Н. Фелінська та ін.), соціологи (О. Балакірева, О. Яременко та ін.), валеологи (В. Бобрицька, Ю. Бойчук та ін.). У галузі науки державного управління найбільш відомими з цієї проблематики є наукові праці М. Білінської, І. Солоненка, Я. Радиша, Л. Жаліло та ін. Однак зазначимо, що у сфері аналізу державної політики з оздоровчої рухової активності населення вітчизняні дослідники (М. Дутчак, С. Трачук, Є. Імас та ін.) не в змозі охопити увесь спектр такої актуальної проблеми, зокрема аспекти регіональної політики оздоровчої рухової активності потребують більш поглибленого дослідження та аналізу.

Метою статті є теоретичний аналіз та визначення особливостей розробки та реалізації регіональних планів заходів з виконання Національної стратегії з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 р. «Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація» на 2021 р.

Викладення основного матеріалу. Основним механізмом держави щодо сприяння формуванню здорового способу життя та оздоровчої рухової активності є створення умов для окремих осіб, груп людей, громад шляхом забезпечення спроможності позитивно впливати на проблеми індивідуального та громадського здоров'я. А основним змістом державноуправлінської діяльності з питань залучення населення до оздоровчої рухової активності є розробка і реалізація різноманітних проєктів та програм різного рівня та обсягу, метою яких є поліпшення здоров'я окремих осіб, різновікових груп населення, спільнот країн тощо. Змістом таких програм є певні передумови, мета, принципи, механізми реалізації та основні результати й соціально-економічні ефекти.

В Україні суспільні відносини у сфері оздоровчої рухової активності регулюються Конвенціями ООН, керівними настановами ВООЗ для національних урядів, Конституцією України, законами України, урядовими та галузевими нормативно-правовими актами, рішеннями органів місцевої влади та органів місцевого самоврядування. Зокрема, у ст. 49 Конституції України визначено, що держава забезпечує фінансування відповідних оздоровчо-профілактичних програм. Повноваження органів місцевого самоврядування у сфері фізкультури і спорту (управління закладами, організація медичного обслуговування, сприяння роботі неурядових профільних установ та організацій, пільговий режим користування об'єктами спортивної інфраструктури для окремих категорій громадян) регулюються нормами Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».

Розпорядженням Кабінету Міністрів України «Про затвердження плану заходів щодо реалізації Національної стратегії з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова активність – здоровий спосіб життя –

Local Government

здорова нація» на 2021 рік» визначені такі завдання для обласних, Київської міської держадміністрації за участю органів місцевого самоврядування:

1) забезпечити розроблення та затвердження в місячний строк регіональних планів заходів щодо реалізації стратегії;

2) забезпечити підготовку та оприлюднення до 15 січня 2022 р. звіту про виконання відповідних регіональних планів заходів за попередній рік [1].

Проаналізуємо виконання першого пункту урядового завдання в розрізі регіонів України, а саме розроблення та затвердження регіональних планів заходів щодо реалізації стратегії за 2017 – 2020 рр. (таблиця). Зазначимо, що Автономна республіка Крим та м. Севастополь не були включені до цього дослідження.

З таблиці видно, що не всі обласні державні адміністрації долучилися до процедури розроблення регіональних планів реалізації стратегії упродовж 2017 – 2020 рр. Також зауважимо, що в таблиці зазначені лише ті документи, які опубліковані на офіційних вебпорталах адміністрацій або сайтах, які є у вільному доступі. Майже половина державних адміністрацій (56 %) щорічно затверджують регіональний план заходів з реалізації стратегії. Водночас звітна інформація від регіонів про стан виконання планів майже відсутня у джерелах вільного доступу. Найбільший відсоток звітів від обласних адміністрацій оприлюднено тільки у 2019 р. – 28 %, у попередні роки цей показник становив менше ніж 25 %.

У 2017 р. з 24 областей України та м. Київ були прийняті розпорядження про затвердження регіонального плану стратегії лише у 10 областях та опубліковані у вільному доступі на регіональних сайтах обласних державних адміністрацій.

Уже у 2019 р. до оприлюднення у відкритих джерелах інформації долучилися ще 5 обласних державних адміністрацій, тобто у 14 областях України були прийняті та опубліковані регіональні плани стратегії. У період 2017 – 2020 рр. лише три облдержадміністрації (Івано-Франківська, Львівська, Полтавська) та м. Київ з початку підписання Указу Президента України від 9 лютого 2016 р. щорічно виконували розпорядження та своєчасно публікували їх на своїх офіційних порталах. Також збільшилася кількість опублікованих регіональних планів стратегії на 2021 р. Тобто вже сьогодні керівництво 16 областей України має розроблені та затвержені до виконання й забезпечені фінансово регіональні плани реалізації заходів стратегії. Тож в організаційному плані показник відкритості влади регіонів у 2020 р. є найбільшим за всі роки дії стратегії.

У підсумковій частині таблиці видно, що найбільший відсоток оприлюднених звітів про виконання заходів зафіксований у 2019 р. Завжди вчасно тільки адміністрації 6 регіонів оприлюднювали свої результати з виконання стратегії, із них 3 області (Дніпропетровська, Донецька та Хмельницька) оголошували результати виконання плану щорічно в період 2017 – 2019 рр.

Важливо зазначити, що для кращого моніторингу та контролю стану виконання плану стратегії необхідно якомога швидше запровадити систему моніторингу виконання розпоряджень Кабінету Міністрів України в регіонах та систему збору звітів у єдиному електронному сервісі при Мінмолодьспорт України та на платформі Всеукраїнського центру фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» (за згодою). Такий підхід забезпечить комплексність збирання моніторингових показників оздоровчої рухової активності в оперативному режимі в розрізі різних вікових та соціальних верств населення. Також постає необхідність у розробці та затвердженні єдиної форми подачі звітів про стан виконання плану стратегії, тобто це може бути таблиця з основними інформаційними характеристиками (віковий розподіл, поділ за видами заходів, кількість нових об'єктів для збільшення рухливості тощо) за регіонами для підготовки загальнодержавного моніторингового звіту. Крім того, така звітно-облікова форма обов'язково повинна мати додаткові індивідуальні характеристики (цю інформацію дають регіони самостійно залежно від особливостей регіону).

**Динаміка виконання заходів Національної стратегії
з оздоровчої рухової активності населення: регіональний зріз**

Адміністративно-територіальна одиниця	Регіональні плани заходів з реалізації стратегії на 2017 – 2020 рр.				Звіти про регіональні плани заходів на 2017 – 2020 рр.			Регіональний план заходів на 2021 рік, дата прийняття
	2017	2018	2019	2020	2017	2018	2019	
Вінницька	–	–	+	–	+	–	+	(+), 08.09.2020
Волинська	+	–	–	–	–	+	+	–
Дніпропетровська	–	–	–	+	+	+	+	(+), 17.09.2020
Донецька	–	–	–	+	+	+	+	(+), 24.09.2020
Житомирська	–	–	+	–	–	–	–	–
Закарпатська	+	+	–	+	–	–	–	(+), 05.10.2020
Запорізька	–	–	–	–	–	–	+	–
Івано-Франківська	+	+	+	+	–	+	+	(+), 11.09.2020
Київська	–	+	+	+	–	–	–	(+), 25.09.2020
Кіровоградська	+	–	+	+	–	–	–	–
Луганська	–	+	+	+	–	–	–	(+), 23.09.2020
Львівська	+	+	+	+	–	–	–	(+), 12.10.2020
Миколаївська	–	+	–	+	–	–	–	–
Одеська	–	+	–	+	–	–	–	–
Полтавська	+	+	+	+	+	–	–	–
Рівненська	–	–	+	+	–	–	–	(+), 25.09.2020
Сумська	–	+	+	–	–	–	–	(+), 21.09.2020
Тернопільська	+	–	+	–	–	–	–	(+), 16.10.2020
Харківська	+	+	+	–	–	–	–	(+), 19.10.2020
Херсонська	–	+	–	–	–	–	–	–
Хмельницька	–	+	–	–	+	+	+	(+), 25.09.2020
Черкаська	–	–	–	–	–	–	–	(+), 22.09.2020
Чернівецька	–	–	–	–	–	–	–	(+), 21.09.2020
Чернігівська	+	–	+	+	–	–	–	(+), 16.09.2020
м. Київ	+	+	+	+	–	–	–	–
Усього	10	13	14	14	5	5	7	16

Далі детальніше розглянемо звіти про стан виконання регіональних планів за період 2017 – 2019 рр. Насамперед до розгляду та аналізу пропонується такий програмний захід, як стан забезпечення населення центрами фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» у розрізі регіонів. У Дніпропетровській області упродовж 2019 р. створені та функціонують 1 обласний, 3 міських (Кам'янське, Нікополь, Новомосковськ) та 4 сільських центри фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» (Слобожанський Дніпровського району, Солонянський Солонянського району, Миколаївський Петропавлівського району, Спаський Новомосковського району) [1].

За даними управління молоді, фізичної культури та спорту Запорізької обласної державної адміністрації упродовж 2019 р. в області функціонували 23 центри фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх»: 1 обласний, 12 селищних, 9 міських та 1 районний. Упродовж року згідно з планом роботи Всеукраїнського центру

Local Government

фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» та планом роботи обласного центру проведено понад 150 спортивно-масових та фізкультурно-оздоровчих заходів. Загалом усі центри Запорізької області провели 3 105 спортивно-масових заходів. Крім того, прикладом популяризації на регіональному рівні заходів з оздоровчої рухової активності з метою залучення широких верств населення є проведення обласних спартакіад серед 15 збірних команд державних службовців області та серед 14 збірних команд депутатів місцевих рад. За результатами обласних етапів були сформовані збірні команди області, які взяли участь у фінальних Всеукраїнських змаганнях [2].

У Вінницькій області створені та функціонують 3 центри фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх». Керівництво області привертає увагу голів об'єднаних територіальних громад до створення аналогічних центрів [6].

В Івано-Франківській області з метою проведення фізкультурно-оздоровчої роботи серед усіх верств населення в області функціонує 9 центрів фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх», з яких 1 обласний, 6 районних та 2 міських. Зазначені центри впродовж 2019 р. серед усіх верств населення області у місяць масового відпочинку та проживання громадян провели 403 заходи, у яких взяли участь 29 353 учасники [3].

На території Харківської області станом на 28 грудня 2019 р. функціонує 13 центрів «Спорт для всіх», з яких 1 обласний, 7 районних та 5 міських. Слід зазначити, що впродовж 2013 – 2015 рр. за відсутності фінансування в області ліквідовані 1 міський та 4 районних центри фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх», 1 міський центр фізичного здоров'я населення утворений, але не працює, причиною є відсутність фінансування [4].

Отже, за звітами областей бачимо, що на регіональному рівні постійно проводиться робота для створення умов з метою розвитку локально орієнтованої спортивно-оздоровчої інфраструктури, а саме забезпечення населення центрами фізичного здоров'я населення в межах програмного напрямку «Спорт для всіх». Зазначимо, що найбільшою регіональною мережею центрів фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» забезпечена Запорізька область. Адже за короткий час в області створено 23 центри, і це досить вагомий результат саме організаційного механізму державного управління порівняно з Дніпропетровською областю, де за той самий період (2019 р.) створено лише 8 центрів.

Розглянемо сучасний стан виконання вищезазначеної стратегії за напрямом проведення Всеукраїнської спартакіади «Повір у себе» в розрізі тих самих регіонів. У Дніпропетровській області впродовж 2019 р. за програмою обласної Спартакіади «Повір у себе» проведені змагання: з плавання (взяли участь 32 спортсмени з інвалідністю); з легкої атлетики (43 учасники з інвалідністю); з баскетболу (39 учасників з інвалідністю). Спортсмени Дніпропетровщини з особливими потребами брали участь у 19 всеукраїнських та міжнародних змаганнях серед інвалідів – 292 учасники. Усього обласний центр фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» провів 59 спортивних заходів, у яких взяли участь 8 901 спортсмен.

У Запорізькій області впродовж 2019 р. проводилися масові змагання першого та другого етапу спартакіади «Повір у себе» з таких видів спорту, як: плавання, теніс настільний, баскетбол, футбол та легка атлетика. У заходах 2019 р. взяли участь приблизно 250 дітей з інвалідністю [2].

У Вінницькій області впродовж 2019 р. регіональний центр «Інваспорт» та дитячо-юнацька спортивна школа для осіб з інвалідністю проводили відкриті змагання серед дітей з інвалідністю (до 16 років) за програмою Всеукраїнської спартакіади «Повір у себе» з таких видів спорту: боротьба греко-римська (42 особи), легка атлетика (27 осіб), бадмінтон (13 осіб), плавання (7 осіб) [6].

В Івано-Франківській області в рамках Всеукраїнської спартакіади «Повір у себе» в області проведено 8 обласних заходів, у яких взяли участь 138 спортсменів

з особливими потребами, 28 з яких представляли область на всеукраїнських змаганнях, де здобули 9 золотих, 13 срібних та 14 бронзових нагород [3].

Отже, в областях проводиться робота за програмою Всеукраїнської спартакіади «Повір у себе» серед дітей з інвалідністю, які мають ураження опорно-рухового апарату, вади зору, слуху, розумового й фізичного розвитку. Спартакіада як форма оздоровчої рухової активності підвищує рівень фізичної підготовленості та надає змогу більше популяризувати як окремі види спорту, так і загалом заходи оздоровчої рухової активності серед осіб з інвалідністю [3].

На регіональному рівні управління в контексті моніторингу заходів у 2019 р. проведено самооцінювання рівня фізичної підготовленості населення. У Дніпропетровській області до тестування допущено 62 826 осіб. Із них високий рівень фізичної підготовленості показало 16 432 особи (25 %), достатній – 24 521 особа (40 %), середній рівень – 15 120 осіб (24 %), низький – 6 753 (11 %) особи.

У 2019 р. у Вінницькій області в усіх загальноосвітніх школах району проводилося щорічне тестування учнів 5 – 11 класів з метою визначення та підвищення рівня фізичної підготовленості учнів загальноосвітніх шкіл району, створення належних умов для фізичного розвитку та поліпшення здоров'я. Так, протестований 94 721 учень (на 5,7 % більше за попередній рік) із загальної кількості учнів загальноосвітніх шкіл області (148 534 особи) та 18 514 студентів (на 5 % більше за попередній рік) із 38 142 осіб, що навчаються у закладах вищої освіти області. Зазначимо значну активність на підприємствах Вінниччини. Добровільно пройшли тестування 30 147 осіб, що на 37,5 % більше ніж у попередньому році. Із них 53 % – жінки, 47 % – чоловіки.

Деякі області зазначили у своїх звітах, що вони провели роботи з відновлення та реконструкції деяких спортивних споруд. Так, у 2019 р. у Вінницькій області реалізовувались такі проекти, як: реконструкція будівлі Комунальної організації «Спорткомплекс „Здоров'я” в м. Вінниця та продовження робіт II-ї черги проекту «Реконструкція приміщення будівлі гімназії під плавальний басейн з критою ванною 25x8,5 м м. Могилів-Подільський Вінницької області» [6]. В Івано-Франківській області в межах проведення місячника упорядковано та відремонтовано 340 спортивних споруд та майданчиків [3]. На Дніпропетровщині у 2019 р. проведено інвентаризацію спортивних споруд, що дозволило оцінити їх стан та ефективність використання. Також створено єдину електронну систему спортивної мережі Дніпропетровської області. Така ініціатива дозволить проводити щорічний моніторинг дійсного стану спортивних споруд та хід робіт з їх відновлення або будівництва [1]. До ініціативних заходів управління у сфері оздоровчої рухової активності у Дніпропетровській області слід віднести Олімпійський урок – 2019. До участі в заході, який проходив у сквері біля обласної державної адміністрації, залучено близько 2 тис. учасників, які розмістилися на 30-ти локаціях з різних видів спорту. Водночас слід зазначити, що в регіональних звітах майже відсутня інформація про розвиток оздоровчої інфраструктури в об'єднаних територіальних громадах, що свідчить про недостатньо відпрацьований механізм координації дій у цій сфері.

Висновки. Встановлено, що практичне впровадження та реалізація заходів Національної стратегії з оздоровчої рухової активності в Україні на регіональному рівні сьогодні в контексті управління має такі особливості: участь регіонів у виконанні заходів стратегії має неконсолідований характер; в окремих регіонах відсутня кореляція між змістом планів з виконання стратегії та змістом відповідних звітів; на рівні регіонів розвиток фізкультурно-оздоровчої інфраструктури має асиметричний характер; упродовж останніх трьох років відмічається позитивний тренд щодо залучення місцевих адміністрацій до розробки та затвердження регіональних планів виконання заходів стратегії; за роки реалізації стратегії

відкритість органів влади щодо оприлюднення змісту діяльності для представників громадськості має позитивну тенденцію. Найбільш послідовна співпраця органів влади з питань реалізації заходів стратегії спостерігається у Вінницькій, Дніпропетровській, Івано-Франківській, Хмельницькій областях.

Список бібліографічних посилань

1. Виконання Плану заходів на 2019 рік з метою реалізації Національної стратегії з оздоровчої рухової активності в Дніпропетровській області «Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація». URL: https://adm.dp.gov.ua/storage/app/media/uploaded-files/ruhova_aktivnist_vykonannya_planu_za_2019.pdf.

2. Звіт про виконання Плану заходів щодо реалізації національної стратегії з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація» в Запорізькій області на 2019 рік». URL: <https://www.zoda.gov.ua/article/2462/zvit-pro-vikonannya-planu-zahodiv-shodo-realizatsiji-natsionalnoji-strategiji-z-ozdorovchoji-ruhovoji-aktivnosti-v-ukrajini-na-period-do-2025-roku-ru.html>.

3. Звіт про виконання регіонального плану заходів щодо реалізації Національної стратегії з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація» у 2019 році. URL: <http://www.if.gov.ua/files/uploads/zvit%20po%20ruhovii%20aktivnosti%202019.pdf>.

4. Звіт про виконання соціальної Програми розвитку фізичної культури і спорту, молодіжних ініціатив та формування здорового способу життя у Харківській області на 2014 – 2018 роки, затвердженої рішенням обласної ради від 19 груд. 2013 р. № 886-VI (зі змінами). URL: https://www.ts.lica.com.ua/b_text.php?type=3&id=21280&base=77.

5. Про затвердження плану заходів щодо реалізації Національної стратегії з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація» на 2021 рік: розпорядження Кабінету Міністрів України від 19 серп. 2020 р. № 1043-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1043-2020-%D1%80#Text>.

6. Стан виконання Плану заходів щодо реалізації Національної стратегії з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація» у Вінницькій області у 2019 році. URL: <http://www.vin.gov.ua/upravlinnia-fizichnoi-kultury-ta-sportu/realizatsiia-natsionalnoi-strategii-z-ozdorovchoi-rukhoi-aktivnosti-v-ukraini-na-period-do-2025-roku-rukhoi-aktivnist-zdorovi-sposib-zhyttia-zdorova-natsiia>.

7. Kahlmeier, S., Wijnhoven, T., Alpiger, P., Schweizer, Ch., Breda, J., & Martin, B. (2015). National physical activity recommendations: systematic overview and analysis of the situation in European countries. *BMC Public Health*, 15(133). doi:10.1186/s12889-015-1412-3.

List of references

1. Vykonannya Planu zakhodiv na 2019 rik z metoiu realizatsii Natsionalnoi stratehii z ozdorovchoi rukhoi aktyvnosti v Dnipropetrovskii oblasti «Rukhova aktyvnist – zdorovi sposib zhyttia – zdorova natsiia». URL: https://adm.dp.gov.ua/storage/app/media/uploaded-files/ruhova_aktivnist_vykonannya_planu_za_2019.pdf [in Ukrainian].

2. Zvit pro vykonannya Planu zakhodiv shchodo realizatsii natsionalnoi stratehii z ozdorovchoi rukhoi aktyvnosti v Ukraini na period do 2025 roku «Rukhova aktyvnist – zdorovi sposib zhyttia – zdorova natsiia» v Zaporizkii oblasti na 2019 rik». URL: <https://www.zoda.gov.ua/article/2462/zvit-pro-vikonannya-planu-zahodiv-shodo-realizatsiji-natsionalnoji-strategiji-z-ozdorovchoji-ruhovoji-aktivnosti-v-ukrajini-na-period-do-2025-roku-ru.html> [in Ukrainian].

3. Zvit pro vykonannya rehionalnogo planu zakhodiv shchodo realizatsii Natsionalnoi stratehii z ozdorovchoi rukhoi aktyvnosti v Ukraini na period do 2025 roku «Rukhova aktyvnist – zdorovi sposib zhyttia – zdorova natsiia» u 2019 rotsi. URL: <http://www.if.gov.ua/files/uploads/zvit%20po%20rukhoi%20aktivnosti%202019.pdf> [in Ukrainian].

4. Zvit pro vykonannya sotsialnoi Prohramy rozvytku fizychnoi kultury i sportu, molodizhnykh initsiatyv ta formuvannia zdorovoho sposobu zhyttia u Kharkivskii oblasti na 2014 – 2018 roky, zatverdzhenoї rishenniam oblasnoi rady vid 19 hrud. 2013 r. № 886-VI (zi zminamy). URL: https://www.ts.lica.com.ua/b_text.php?type=3&id=21280&base=77 [in Ukrainian].

5. Pro zatverdzhennia planu zakhodiv shchodo realizatsii Natsionalnoi stratehii z ozdorovchoi rukhovoï aktyvnosti v Ukraini na period do 2025 roku «Rukhova aktyvnist – zdorovyï sposib zhyttia – zdorova natsiia» na 2021 rik: rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 19 serp. 2020 r. № 1043-r. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1043-2020-%D1%80#Text> [in Ukrainian].

6. Stan vykonannia Planu zakhodiv shchodo realizatsii Natsionalnoi stratehii z ozdorovchoi rukhovoï aktyvnosti v Ukraini na period do 2025 roku «Rukhova aktyvnist – zdorovyï sposib zhyttia – zdorova natsiia» u Vinnytskii oblasti u 2019 rotsi. URL: <http://www.vin.gov.ua/upravlinnia-fizychnoi-kultury-ta-sportu/realizatsiia-natsionalnoi-stratehii-z-ozdorovchoi-rukhoï-aktyvnosti-v-ukraini-na-period-do-2025-roku-rukhoï-aktyvnist-zdorovyï-sposib-zhyttia-zdorova-natsiia> [in Ukrainian].

7. Kahlmeier, S., Wijnhoven, T., Alpiger, P., Schweizer, Ch., Breda, J., & Martin, B. (2015). National physical activity recommendations: systematic overview and analysis of the situation in European countries. *BMC Public Health*, 15(133). doi:10.1186/s12889-015-1412-3 [in English].

MAKASHOV Valerii
Head of Department of Sport Management,
Department of Humanitarian Policy of the Dnipro City Council

REGIONAL FEATURES OF IMPLEMENTATION OF THE NATIONAL HEALTH-IMPROVING PHYSICAL ACTIVITY STRATEGY IN UKRAINE

The article considers the issue of monitoring and evaluation of measures within the National Strategy for Health-Improving Physical Activity in Ukraine «Physical Activity – Healthy Lifestyle – Healthy Nation» for the period up to 2025 in the context of governance. It is determined that the public administration activities of authorities at all levels on implementation of the measures of this strategy are based on the principles of international law and constitutional and regulatory support. The article substantiates that public relations in the field of health-improving physical activity in Ukraine are regulated by UN Conventions, WHO guidelines for national governments, the Constitution of Ukraine, laws of Ukraine, governmental and sectorial regulations, and resolutions of local authorities and local governments. A number of features that nowadays characterize aspects of practical implementation and enforcement of the National Strategy for Health-Improving Physical Activity in Ukraine at the regional level have been identified. It has been established that: (1) participation of regions in the implementation of the strategy is non-consolidated; (2) in some regions there is no correlation between the content of the plans for the implementation of the strategy and the content of the relevant reports; (3) at the regional level, the development of physical culture and health infrastructure is asymmetric; (4) over the past three years, there has been a positive trend in involving local administrations in the development and approval of regional plans for the implementation of the strategy; (5) over the years of implementation of the strategy, the openness of the authorities to disclose the content of activities to members of the public has a positive trend. The most consistent cooperation of authorities on the implementation of the strategy is observed in such regions as Vinnytsia, Dnipropetrovsk, Ivano-Frankivsk, and Khmelnytsk.

Key words: national strategy, health-improving physical activity, monitoring, local government bodies, legal regulation.

Надійшла до редакції 22.12.20